



Foto: Ramses

Milí čtenáři, členové Litwebu i vy, náhodní kolemjdoucí!

Po delší pauze máte před sebou nové číslo občasníku **Napadrtě**. Tentokrát poněkud netypické, neboť tématem všech příspěvků je láska – přesněji řečeno **Láska ve všech podobách**.

V číslech následujících najdete opět obvyklý pelmel – tedy pelmel v tom dobrém slova smyslu. Napadrtě vám chce přinášet postřehy, rozhovory, úvahy, fejetony a zprávy o zajímavých lidech, událostech i věcech. Opomenuta nebude samozřejmě ani poezie, fotografie nebo povídka.

Ze „starých“ časů zůstávají **rubriky Jak to vidím já a Moje oblíbená kniha**, nově přibude **Pozvánka na...**

Rádi bychom, aby vás občasník bavil, a protože jsou to především vaše noviny, nikoliv dílo profesionálních redaktorů a reportérů, pojďme do nich psát společně!

Žijete v různých koutech Čech, Moravy i Slovenska, jste chytří a všímaví nejen k vlastní fantazii, ale ke všemu, co se děje kolem vás. A umíte vládnout slovy. Podělte se tedy s ostatními o své názory, navštívené akce, knihy nebo filmy, prostě o všechno, co by mohlo zaujmout i někoho dalšího.

A jako ve správných novinách dostanete i honorář – poctivý litwebí zlaták za každý příspěvek. Jedinou podmínkou je exkluzivita – tedy, že stejný text neotisknete na žádném jiném webu nebo v novinách.

Budeme se na vaše příspěvky těšit...

Tessa



Foto: Ramses

Tessin sloupek

Bez lásky nejsme nic

„Psát o lásce - a ausgerechnet v máji? No, potěš koště, teda. Mě fakt zajímá, co na tohle profláknutý téma splachtíš...“

Se svým alter egem se hádám málokdy, ale po hodině neplodného zírání do prázdného monitoru jsem nějak neměla náladu na jeho jízlivé poznámky.

„No a co? V máji jako v lednu anebo v prosinci. Láska je vděčné a věčné téma. A je všude kolem nás. Stačí se podívat a napsat o tom. Třeba ten mladý pár dneska v metru, ...jak na sobě viseli očima, líbali se a objímali, skoro jako by už běžel odpočet konce světa...“

„Jestli myslíš ty dva, co jim ještě neuschl inkoust na občance, pak si pleteš pojmy s dojmy. To nebyla láska, ale sexuální třeštění. Ostatně, on na ní visel očima, jen aby měl jistotu, že ona nekouká nikam jinam. Dávám jim tak půl roku, než je to oba přejde.“

Moje druhé já je v podstatě cynik, ale postřeh má, o tom žádná.

„Dobře, beru zpátky. A co třeba tohle? Tváří v tvář se - podle tradice -poprvé setkali až pod svatebním baldachýnem, oba mladí, trošku vyděšení a chudí jako kostelní myši. O pětadvacet let později na tom nebyli o moc líp. Zbohatli akorát o pět dcer a starosti s věnem. On vedl ufrflané dialogy s Bohem a snažil se uživit rodinu, které ona od plotny vládla pevnou rukou. Přesně podle tradice tisíce let staré. Ale jejich dcery věřily na lásku, nechtěly, aby jim manželza vybral otec a tradice. Vzepřely se a odešly za tím, koho milovaly, i když to znamenalo opustit rodinu a dokonce i víru. Snad to byla právě tahle neslýchaná rebelie, co ho přimělo zeptat se po všech těch letech své ženy: Řekni mi, máš mě ráda? A ona, zaskočená tím, o čem spolu nikdy nemluvili, rozčileně odsekla: Co sem pleteš lásku? Oba to věděli, ale ani za svět by si nepřiznali, že ne zákony, příkazy a tradice, ale láska držela jejich manželství a rodinu pohromadě i přes chudobu a nejistotu i hrůzy doby. Že s nimi a v nich byla celý ten čas, i bez velkých slov a gest a vášnivých vyznání.“

„To's teda objevila Ameriku! Tohle je známej příběh, ale on to stejně nikdo číst nebude. Lidi nechtěj slyšet, že láska je o vytrvalosti a skromnosti, že dává a nečeká, až něco dostane zpátky. Že někdy zatraceně bolí a jindy ani nevíš, že to byla ona, dokud o ni nepřijdeš. A že bez lásky nejseš nic.“

„Tobě se vážně jeden nezavděčí. Ale ta poslední věta je krásná. Můžu ji v tom sloupku použít?“

„Klidně. Z mojí hlavy není, a Pavel z Tarsu proti tomu určitě taky nic mít nebude.“

„ Prima, nadpis mám, teď už to půjde samo!“

„Kdybys při psaní trochu používala mozek, přijdeš na to, že ta věta je nadpis, podpis a celej článek zároveň. Ale s tebou je to marný, je to marný, je to marný...“

Poté mé alter ego konečně ztichlo a nechalo mě přemýšlet nad slovy starými skoro dva tisíce let...která jsou aktuální dodnes.

...*Kdybych mluvil v jazycích lidí i andělů, bez lásky je to jen dunění zvonu, řinčení činelů.*

Kdybych uměl prorokovat, rozuměl všem tajemstvím, měl všechno poznání a víru, že bych i hory přenášel, bez lásky nejsem nic.

Kdybych rozdal vše, co mám, kdybych dal i vlastní tělo, abych se proslavil, bez lásky je mi to k ničemu...

Láska ve všech podobách?

Já to slovo nemám moc ráda. A taky mám pocit, že čím víc se o ní bude mluvit, tím méně jí může být. Nemám ani ráda, když se mě někdo zeptá, jestli a jak moc mám ráda své děti. Je to, jako kdybyste se mě zeptali, jestli mám ráda svoje ruce, nebo hlavu nebo ledviny. Děti jsou mojí součástí, stejně jako zmiňované orgány. Jsou já a tak to prostě je. Kurka? To je jiná. Před mnoha lety jsem tvrdila, že ho miluju, a nebyla to pravda. Vůbec nic jsem o významu toho slova nevěděla. Dnes, po tolika letech, je Kurka můj milenec, přítel z nejuvěrnějších, otec mých dětí, bratr, kterého jsem nikdy neměla. Ale taky důvod mého vzteku, mnohých starostí i nasrání. A to už asi bude láska. Ale kdyby byl, a že se to někdy může stát, zlem pro naše děti, zametu s ním. Pro lásku ke svým dětem. Svoji matku ráda nemám. Ničím si to nezasloužila. Porodit děti a hodit je na krk někomu jinému umí každá kočka. Nikdy ani nepochopila, co bylo špatně. Doteď je přesvědčená, že jsem na světě proto, abych jí usnadnila život. Nemyslím si tudíž, že máme milovat své rodiče automaticky, že je to naše povinnost. Ale až se jednou stane, že ona bude potřebovat moji pomoc, postarám se o ni. Ne pro lásku k ní, ale pro lásku k sobě. A vůbec. Někdy mě přepadají pochybnosti, jestli nejsem stejná jako ona. Protože všichni víme, že nejsem úplně typická, spořádaná matka. Mám spoustu podivných vlastností. A tak se trápím, jestli si já vůbec zasloužím lásku svých dětí. Pak ale zavolá můj dospělý syn, protože nás už dva dny neviděl, že se mu po nás stýská, a já vím, že jsem z těch kolotočů křivd a rodinné nelásky dokázala vystoupit.

Že jsem překročila svůj stín. A tak nějak, přes ty děti, po oslím můstku, jsem se přenesla k méně vážným podobám lásky. Zpoceně malé teplé dětské tělíčko, celou noc nalepené na mém. Touha našeho nejstaršího pojmut za ženu svoji babičku nebo tetu. A pláč, když zjistil, že to nejde. Téměř zoufalé toužení po jakémkoliv zvířeti a výraz absolutního štěstí, když objímal želvu, krysu a prvně spal s obličejem zabořeným v psím kožichu. Žárlivost, když jeho pes zdrhal přes plot za sousedovic fenkou, a jeho přesvědčování: „Baku, vyprdni se na Báru, já jsem lepší.“ Výraz zklamání v obličejí našeho prostředního, když pochopil, že svoji krásnou malou sestřičku si jednou nemůže vzít za ženu. Já vím, jsme asi všichni divní. Pak nám ji ukradl i s kočárem a zvonil na všechny domy sousedů, aby jim ukázal, jak je krásná. Láska mého muže ke všem podobám řízků. Vepřovým, kuřecím, mletým i ze syrečků. Náš kocourek Boříček, čekající na mě každý večer před dveřmi od ložnice. Osmý díl nekonečného seriálu dle života mé kamarádky na téma Já a moji dva muži, ale to uhlí mi, do prdele, nepřiveze žádnéj. Stesky mé vdané kolegyně, že její milenec má asi milenku. Bývalá starší přítelkyně našeho synka, co nepochopila, že rozchod je rozchod, a několik nocí spala u nás v autě před barákem. Vyprávění naší vrchní o tom, jak se pokusila otrávit manžela, ale houbám fakt nerozuměla, a to hovězí mu udělala místo na muchomůrkách, na opravdickejch žampionech, a tak manžel ani nevěděl, že přežil pokus

o vlastní vraždu. Snaživý přítel mé kamarádky, kterého ona poprosila, aby jí Primalexem přemázl strop v její malé kuchyňce, než si tam pověsí nový lustr. A on se rozhodl, že to udělá pořádně, vymlátil původní malbu, štuky, dostal se až na panely a z té kuchyňky udělal přes víkend staveniště, čímž jí zničil poslední volné dny loňského roku. Po několika dnech, kdy si neměla ani kde uvařit kafe mu řekla: „Až to doděláš, půjdeš.“ On na to: „A kam?“ A ona už úplně zelená vzteky řvala: „No přeci úplně pryč z mého života!“ Náš prostřední, který si kvůli kamarádce nechal nedávno propíchnout uši a nosí v nich podivné předměty. Přání toho staršího, abych zrovna tohle povlečení letos už neprala, protože v něm spala jeho nová přítelkyně. Moje láska ke konečně vyrovnanému rodinnému rozpočtu, která mě nutí jezdit do zaměstnání několik kilometrů na kole s právě propuknutou kýlou, jelikož jsem se rozhodla, že dubnové operace dožiju v pracovním procesu. Kurkova láska ke mně, jež mu velí nadávat mi do slepic, že nechci zůstat na neschopence, když mě utahuje do páteřáku, kterým si ten bolavej pupík trochu stáhnou a kterej jsem ukradla klientce, kvůli který jsem si tu kýlu asi udělala. Tolik, a ještě víc než tolik podob má láska. Ať se podívám na kohokoliv, tak ji vidím. K lidem, psům i k věcem. Jenom si tak někdy říkám, abychom pro všechny tyhle lásky nezapomínali mít taky rádi sebe.

Olunkas



Foto: Ramses

Viac ako svet

som obor
celý svet

dokážem chytiť
medzi dlane

a jediným pohybom ruky
viem prejsť po lúkach
vyjsť na kopce
dosiahnuť na vrcholy

viem
som taký veľký
že slniečka
sa dotknem perami

pozriem do tvojich klipkajúcich
hviezd...

keď zídem celkom nízko
a zapriem sa
zdvihnem celý svet aj
s vesmírom
vysoko nad seba

lúbiť ťa
na rozpaženie rúk
je viac ako svet...

Šandapal

Konce a začátky lásek

Když ženská na prahu čtyřicítky zůstane najednou sama, má dvě možnosti: rezignovat, sedět v opuštěném bytě a brečet, popřípadě se naučit štrikovat, pořídit si zvířátko a vibrátor. A nebo to vzít jako životní výzvu a vrátit se ke svým starým zálibám a přátelům, pokud možno, ještě objevit nějaké nové. Záliby i přátele. Když se probere z prvního ataku euforie, paniky, deprese, bezradnosti... a kdoví, čeho ještě (podle své nátury si může projít prakticky jakýmkoliv stavem a nezřídka i několika z jmenovaných, a to v libovolném pořadí), většinou dřív nebo později zatouží po tom „nebýt sama“. Rozumějte, ve smyslu zachce se jí chlapa, lásky, přítele, partnera, některé nepoučitelné dokonce začnou pomýšlet i na nového manžela. A nastane problém. Kde vzít a nekrást? A to v tomhle případě doslova, neb to, co za to stálo, bývá již většinou uloveno, spárováno a domestikováno s jinou samicí (popřípadě samcem). To, co k účelům seznámení zbylo, chce od dotyčné jistou dávku trpělivosti, času, hledání, přizpůsobivosti, tolerance a umění slevit ze svých maximalistických tužeb a ideálů.

Podobný hurikán proběhl před pár lety i mým životem, kolem mne a ve mně. Po dvacetiletém manželství, odejitá z velkého, vyšperkovaného domu se zavedeným penzionem na horách, jsem seděla sama, v bytě totálně vybydleném rodinkou vietnamských obchodníků, pod zadkem krabici, v ruce štětku, kolem sebe plechovky, parní vysokotlaký čistič a spoustu barev, nářadí, čisticích prostředků a nehorázného bince. V kapse montérek jsem měla mobil a diář s podrobným bojovým plánem na rekonstrukci a jasným rozhodnutím – vše až na panel a na beton a znovu a lépe. Vytvoření nového domova jsem musela stihnout ve třiceti dnech, neb, jak mi bylo mým exmanželem sděleno: „Pokud chceš jít, tak budeš do měsíce přestěhovaná nebo ti tu vypálím nájem...“ a následovala neslušná pětimístná částka, kterou je zde zbytečně upřesňovat. Jsem znamením střelec a založením pitbul, když si něco naplánuju, tak nepovolím, takže jsem tuhle první zkoušku ohněm na cestě k vlastní dospělosti a naprosté samostatnosti zvládla. Teprve později mi došlo, že tohle bylo to nejlepší, co mě mohlo potkat, protože spousta práce a starostí vám nedovolí přemýšlet a lomit nad sebou a svým životem rukama. Když po nějaké době byt voněl novotou a já měla konečně uklizeno v něm i v sobě, dolehla na mě kocovina, už nesčetněkrát popisovaná spoustou stejně postižených žen. A to byl ten rozhodující zlom, kdy mi došlo, že navzdory veškerým předsevzetím a nelichotivým poznatkům o mužském pokolení, by bylo docela prima, mít jeden exemplář mimozemšťana, co by o mne stál. Jak jsme si už na začátku řekli, na stromech opravdu nerostou, nicméně všelijakých second handů na lidi je internet plný, takže když jsem kolegyni zas jednou nahlížela přes rameno do internetové seznamky, řekla jsem si, proč ne. Když jsem pak dalších pár týdnů chodila na tyto stránky okukovat dva profily, které mě zaujaly, dozrála jsem k registraci. Pak následovalo období, které je na delší popisování, pokud by to ctěného čtenáře nenudilo, můžu se o tom zvláštním světě internetového hledání lidí, trochu rozpovídat příště. Dnes vám prozradím už jen dvě věci. Za prvé, je to džungle, ale pokud máte dostatečně nabroušenou mačetu a pevná kolena i páteř, lze jí projít bez úhony. A za druhé, ano může to fungovat. Pokud se sejdou lidé, kteří mají v hlavách již srovnáno, pár karambolů za sebou a umí komunikovat bez příkras o tom, co od zbytku života čekají.

Jo, málem bych zapoměla - s jedním z těch „profilů“, kvůli kterému jsem se do toho bazaru s lidskými city zaregistrovala, jsme už dva roky.

Cinda



Foto: Ramses

Intimní známosti

Už je to dávno, desítky let, kdy jsem se s ní setkala poprvé. Fascinovala mě od první chvíle. Byla útlá a elegantní, oděná do příjemných zemitých barev, tón v tónu, a voněla tak opojně, že jsem jen stěží překonávala touhu zavřít oči a nechat se tou vůní unášet v slastných vlnách do snů. Pod dotyky mých dlaní poddajně odhalovala svá skrytá tajemství, já konečky prstů lehce stírala elektrizující náboj tušeného dobrodružství, sála jsem tu vůni a očima hltala každý centimetr její rozprostřené existence.

Nenáviděla jsem chvíle odloučení, byly nekonečné. Netrpělivě jsem se k ní vracela, abych ji opět sevřela v objetí. Bezhlavně mi vyprávěla svůj život a pak, když jsme spolu byly samy, pronikala do mě a já do ní, minuty, hodiny, dny i noci, znovu a znovu.

Byly i další. Mnoho. Mnoho? Tohle má každý nastavené jinak. Dávaly mi, co nikdo jiný nemohl. Některé byly oduševnělé, jiné mladistvě cáklé, vtipné, tajemné, hravé, depresivní. Doháněly mě k smíchu i pláči a všechny do jedné mě vzrušovaly.

Budou další, vím to. Mnoho. Některých posedlostí je těžké se zbavit. Budou další, ale ta první je nezapomenutelná.

Dívá se na mě vyčítavě. Neví, že jsem nezapomněla. Už se jí nedotýkám jako dřív. Vlastně se jí nedotýkám vůbec. Někdejší elegance vzala za své, zemité barvy vybledly, přibýlo pár skvrn mimo tón. Z ohmataného hřbetu lze jen stěží číst *Ztratila se hvězdička*.

Sendy

Turistika lásky

túry
do Afroditiných hôr
sú pre teba
turistikou
skús odhodit topánky
a keď ťa pichne
pri päte
nadýchni sa
zhlboka

telá
zlatých klasov
splynuli
v očiach Univerza

lesana



Foto: lesana

Bez lásky jsi žebrákem i kdybys byl král

Slyšíš to mámivé vábení dnes?
To milence v náruč volá les.
V korunách stromů vítr ševelí,
přítul se k břizce, smrku nesmělý.

Omamná vůně lesní pryskyřice,
probudí touhu, rozbuší srdce.
Jak pavučinka rozprostřený mech,
slyší můj hlas i tichý vzdech.

Nespěchej domů, ty můj milý,
zůstaňme spolu ještě chvíli.
Les to je Boha přístřeší,
kdo se zde miluje, nehřeší.

Předem vše odpuštěno.

Jitka Svobodová

Rozhovor s...

*Dlouho jsme si hlavy lámali, celé noci nespali, zprava doleva a zpátky probírali seznam největších milovníků, až jsme ho objevili! Kdo by neznal temperamentního platonika s nosem, který neujde pozornosti? Má ještě co říct dnešním lidem, nebo jsou jeho verše passé?
Přes propast čtyř století jej pro májové číslo Napadrt vyzpovídala Sendy...*

Cyrano:

Tak, rýmy své již mám... Zde stojím připraven!
Svůj širák odhazuji v dále
a s grácií, tam leží on!
Plášť zvolna spouštím, jenž mě halí,
a tasím – luzný těla skon,
elegantně jak Celadon!

Sendy:

Ouuu! Schovejte ten kord, na zbraně tu jistě nedojde. Snad jen na pár otázek a odpovědí, které zajímají naše čtenáře. Ale teď nevím... Co jsem to chtěla? Jsem v rozpacích...

Cyrano:

Otázky a odpovědi?
Prosím, ale dřív rcete, na můj nos že zříte neustále?
Co divného tam?
Což snad cloní mé rty a třese se jako rypák sloní?
Křivý je snad jako zobák sovy?
Zříte na špičce snad na něm nádor nový?
Moucha nějaká tam zvolna prochází se?

Sendy:

Nikdy bych si nedovolila... Nemáte pocit, že význam svého nosu poněkud přeceňujete?

Cyrano:

Na taký přívěsek, jenž zdobí mne ráčí,
jsem hrdý, velký nos velkého ducha značí
a srdce dobrotu a zdvořilost a cit
a ráznou odvahu, čím jsem, čím chtěl bych být.

Sendy:

A přesto byl váš nos, ale také vaše vášnivá gaskoňská povaha, příčinou nejedné šarvátky. O Gaskoňcích se říká, že jsou horkokrevní, chvástaví a pro záminku k souboji nechodí daleko. Sloužil jste v jednotce gaskoňských šlechticů, můžete nám o nich říct něco bližšího?

Cyrano:

To gaskoňští kadeti jsou,
Castel-Jaloux jich kapitán,
bez studu hrají, rvou se, lhou,
to gaskoňští kadeti jsou,
z nich každý svého erbu pán,
však nemůže být šelma zván,
to gaskoňští kadeti jsou,
Castel-Jaloux jich kapitán!



Ilustrace: Internet

Sendy:

V gaskoňské vojenské jednotce sloužili, pokud vím, převážně zchudlí šlechtici. Asi jste nepatřili k výkvetu elegance...

Cyrano:

Já nosím v nitru svém své elegance květ,
jak švihák moderní se ovšem neparádím,
ač míň jsem koketní, svůj úbor v souzvuk ladím,
já neměl smělost bych vyjítí mezi lidi,
urážku nesmytou když na čele mi vidí,
s ospalým svědomím, jež mrká v koutku oka
jak ohadřená čest, která se bojí soka.
Já kráčím bez cetek, svou zářím volností,
můj chochol pýchy jest a života radostí,
svou taili nespínám jak jiní v údiv světu,
jen duši bujarou tu spínám do korzetu,
kryt svými výboji, a to jsou mašle moje,
jen ducha kroutím výš tak jako kníry svoje,
tak davy procházím i společnost, jež hlučí,
a jako ostruhy, tak moje pravdy zvučí.

Sendy:

Byl jste muž nesporných kvalit, inteligentní a nadto nadaný výřečností. Copak vás nikdy nenapadlo využít těchto darů k získání vyššího společenského postavení?

Cyrano:

A to se sluší?
Najít si příznivce a potom den co den
jako psí víno, jež ovjíjí mocný kmen,
šplhat se po něm lstí a olizovat kůru,
ne vlastním úsilím se rvát a stoupat vzhůru?
Ne! Díky! Věnovat, jak je to ve zvyku,
své verše boháčům? Být kusem aspiku
pro mrzku nadějí, že na rtech mocipána
kmitne se úsměv, jenž ti zas dá dožít rána?
Ne! Díky!

Sendy:

No prosím! A charakter k tomu. Je skoro k nevíře, že jste nebyl ženami obletován.

Cyrano:

Mně zakázán je sen
být někdy milován i od ošklivé ženy,
s tím nosem na loket, jenž napřed vystrčený.
Co zbývá? Miluji – co rezignace zkusím,
mám nejhezčí ze všech rád a proto jen, že musím!
Jen pohleďte a sama rcete, naděj jakou
mít mohu, na nose s protuberancí takou!
Já nemám iluzí! U ďábla! Častokráte
jest v snivém večeru mé srdce něhou jaté,
já zajdu do sadu, kdy vůní všecko dýše,
tím nosem potvorným též máj vdechují tiše,
též vidím milence, jak chodí při měsíci,
jak zavěšeni jdou, on švarný, ona snící.
Tak v svitu stříbrném drobnými krůčky jít
bych s jednou také chtěl a v objetí ji mít...
Já šílím - mizí vše – až náhle na zdi zřím
stín svého profilu s tím nosem obrovským!

Sendy:

Říká se, že láska je slepá a na vzhledu že nezáleží. Copak jste nenašel žádnou, které by imponovala především vaše duchaplnost?

Cyrano:

Duchaplnost? Ne, tu v lásce nerad vidím!
Mně zdá se, šermem tím že o cit jen se šidím!
Mám strach, že dvornosti té vzácnou alchymii
náš přirozený cit hned roztaje a míjí,
tou kratochvilí jen se duše prázdní víc
a z hříček subtilních míň zbude nežli nic!

Sendy:

Jedenadvacáté století přeje novodobým Cyránům. Vás halila tma, nám skýtá anonymitu virtuální realita. Co byste vzkázal dnešním internetovým milovníkům a milovnicím?

Cyrano:

Vyjděte do noci, dýchejte hvězdný mír,
ve verších nemluvte jak Voiture!
K pohledu na nebe, na hvězdy plamenné
střešte se všeho již, co mělké, strojené!
Však přijde okamžik a jistě přijít musí,
a všechny lituji, kteří jej v sobě zdusí,
kdy všichni cítíme, že v nás láska ryzí,
před hejnem titěrek, jež kalí se a mizí!

*Cyranovi de Bergerac vložil slova do úst Edmond Rostand,
do češtiny přeložili Jaroslav Vrchlický a František Hrubín,
odpovědi formulovala Sendy.*



Foto: Cinda